

Verslag bijeenkomst Energieambassadeurs Huizen

Donderdag 21 februari 2019

Van 19.30 – 21.30

Aanwezig: circa 40 personen

Opening

Jessica Rietveld opent de avond namens DeWarmteTransitieMakers (DWTM) en heet iedereen van harte welkom. Zij is samen met Michiel van der Vight (DWTM) ingehuurd door de gemeente Huizen om het project 'Energieambassadeurs' te begeleiden.

Eelco Weyland (gemeente Huizen) vertelt kort over de aanpak vanuit de gemeente. Zij wil, naast de routekaart naar aardgasvrij voor de wijken Bovenweg en Stad en Lande, gemeentebreed een traject starten met energieambassadeurs. Oftewel enthousiaste bewoners die andere bewoners kunnen enthousiasmeren en informeren over energiebesparen en het verduurzamen van de woning.

Een bewoner geeft aan dat de huidige informatie over het verduurzamen van woningen vanuit de gemeente niet altijd voldoende is. De gemeente geeft aan dat het 'Duurzaam Bouwloket' (duurzaambouwloket.nl) hiervoor opgezet is en dat de informatie over dit traject op de website huizenklimaatbewust.nl komt. Daarnaast zal de gemeente gaan kijken hoe ze dit kunnen verbeteren.

Jessica licht het programma van de avond toe. Na de kennismaking zal onder andere worden gesproken over wat de gemeente en DWTM voor ogen hebben bij een energieambassadeur, hoe het traject en de rol als energieambassadeur eruit ziet en welke warmteopties er zijn. We sluiten af met een eerste blik op wat bewoners graag willen leren en welke kennis bewoners willen delen.

Voorstelrondje

Na een introductie van DWTM en de gemeente start Jessica een voorstelrondje. De aanwezigen wordt gevraagd om zichzelf voor te stellen aan zijn/haar buurman/-vrouw en te vertellen waarom zij zich hebben aangemeld en wat zij graag willen leren.

Na vijf minuten eindigt het voorstelrondje. Een aantal aanwezigen, willekeurig aangewezen, wordt gevraagd wie zij zijn en waarom zijn/haar buurman/vrouw zich heeft aangemeld als energieambassadeur. Verschillende aanwezigen vertellen.

Er ontstaan al enkele links tussen gemeenschappelijke interesses en vragers/experts. Bas vertelt dat hij eerst gekeken heeft naar wat in huis veel en wat minder energie verbruikt, en dat je vanuit daar maatregelen kan nemen. Nico vertelt over zijn burens, waarvan één een oud huis heeft en een ander iets nieuwer. Hem lijkt een verhuismoment een goed moment om maatregelen te nemen. Erno woont sinds 1,5 jaar gasloos. Zijn burens kwamen al een keer bij hem langs om kennis te vergaren en daar staat hij open voor.

Frank heeft een bedrijf gehad voor bouwfysica. Momenteel bouwt hij een nieuw huis dat meer dan nul-op-de-meter is. Burens vroegen meteen om advies. Hij wil zijn kennis graag vrijblijvend delen.

Een aantal mensen geeft aan dat ze bij het verduurzamen van hun woning regelmatig tegen wet- en regelgeving aanlopen. Ze geven aan dat de gemeente en de welstandscommissie niet altijd meewerken. Jessica geeft aan dat het belangrijk is om met elkaar te verzamelen waar moeilijkheden optreden, zodat we dat kunnen bundelen en kunnen kijken wat een oplossing daarvoor kan zijn. Daarnaast geeft ze aan dat de overheid in Den Haag momenteel naar nieuwe wet- en regelgeving kijkt, omdat landelijk mensen tegen dit probleem aanlopen.

Uitslag digitale vragenlijst

De uitslagen van de digitale vragenlijst worden besproken.

In tabel 1 zijn de resultaten van vraag 1 weergegeven. Onder de categorie 'anders' werden verschillende alternatieven gegeven. Er is iemand die als ingenieur kennis heeft van energiebalans, materialen, technische oplossingen en voorwaarden en beperkingen. Er is iemand aanwezig die werkzaam is bij een woningcorporatie en iemand die bestuurslid is bij een vereniging van eigenaren. Ook is er iemand die lezingen geeft over de energietransitie. Uit navraag blijkt dat dit 'lezingen van globaal niveau' zijn en dus vrij algemeen zijn.

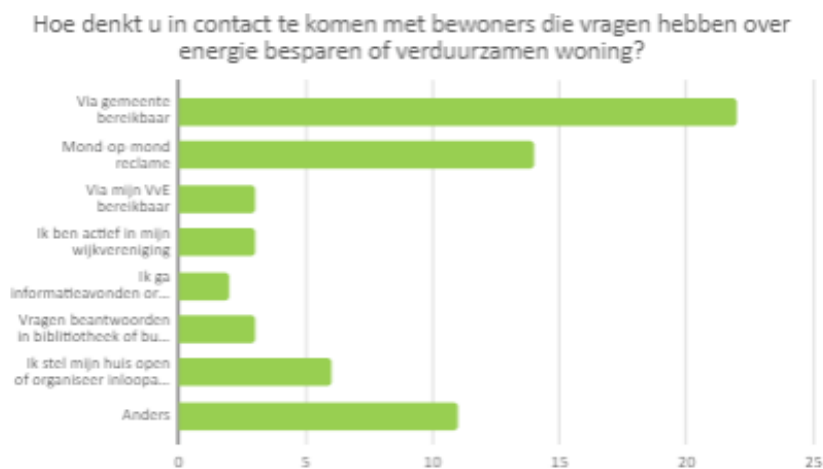
Tabel 1: Wat zou u graag willen doen als energieambassadeur?

In tabel 2 zijn de resultaten van vraag 2 weergegeven. Onder de categorie 'anders' werden verschillende alternatieven gegeven. Zo wil iemand graag de bewoners van drie appartementencomplexen betrekken en iemand wil bekijken of het mogelijk interessant is om de informatie met zijn/haar buurtvereniging te betrekken. Iemand anders wil graag expertise opbouwen om eventueel te kunnen adviseren. Twee mensen geven aan het nog niet te weten. Een iemand geeft aan dat hij het graag wil inzetten in het onderwijs. Hij geeft scheikunde op de middelbare school en wil 'inventariseren wat het bedrijfsleven doet en of zijn studenten hier een rol in kunnen spelen'.

Tabel 2: Wat zou u graag willen doen als energieambassadeur?

In tabel 3 zijn de resultaten van vraag 3 weergegeven. “Via de gemeente” wordt vaak als antwoord genoemd. Momenteel is daar nog niets voor opgezet, maar we gaan met elkaar en samen met de gemeente kijken of en zo ja, hoe we dit kunnen vormgeven. Onder de categorie ‘anders’ werd een aantal alternatieven gegeven. Iemand wil behoeftes inventariseren van de bewoners en daarna een communicatieplan maken. Jessica geeft aan dat het inderdaad belangrijk is om altijd eerst te achterhalen wat bewoners graag willen, voordat je met allerlei oplossingen komt. Dit zal ook terugkomen in de aankomende trainingen Techniek en Communicatie. Een aantal weten nog niet hoe ze in contact willen komen met bewoners en kunnen dit pas beantwoorden na de eerste bijeenkomst.

Tabel 3: Hoe denkt u in contact te komen met bewoners die vragen hebben over energie besparen of verduurzamen woning?

Mogelijke rollen voor energieambassadeurs

Jessica beschrijft drie rollen:

- Ervaringsdeskundigen: dit zijn bewoners die het goede voorbeeld willen geven en al stappen richting aardgasvrij en/of energieneutraal hebben gemaakt of al geheel aardgasvrij en/of energieneutraal zijn. Ze zijn enthousiast en willen dat graag overbrengen aan medebewoners. Dit kunnen zij bijvoorbeeld doen door bij burens langs te gaan of hun verhaal te vertellen op een (zelf georganiseerde) bewonersavond.

- Kenners: weten waar ze bewoners naar kunnen doorverwijzen als ze specifieke vragen hebben en hoeven zelf niet alle inhoudelijke kennis te hebben.
- Energieadviseurs: kunnen energieadvies geven en kunnen gezien worden als meer professionele dienstverleners. Het vraagt veel meer expertise en ervaring. Als je advies geeft, hoort daar ook een zekere mate van verantwoordelijkheid bij. Je hebt geen erkende opleiding, dus je moet je afvragen of je dit wil. Wil je vrijblijvend informeren en enthousiasmeren, dan passen de andere twee rollen beter.

Warmteopties

Michiel vertelt over de verschillende warmteopties.

- Zonnewarmte. Hiermee zet je een soort glazen schil om je woning waardoor de zon je huis opwarmt. Momenteel is de TU Delft hier onderzoek naar aan het doen en is het voor nu nog toekomstmuziek.
- Biobrandstof. In Nederland is er onvoldoende biobrandstof aanwezig om aan de (toekomstige) vraag te kunnen voldoen. Het kan wel geïmporteerd worden uit andere landen, maar dan verplaats je het probleem. Daarnaast komt er met de verbranding van biobrandstof alsnog CO₂ vrij. Hier zitten dus ook een aantal nadelen aan.
- All-electric. Warmte uit elektriciteit is mogelijk. Hiervan is de warmtepomp een goed voorbeeld. Als iedereen een warmtepomp neemt zal de netbeheerder het net moeten verzwaren.
- Warmtenet. Dit zijn leidingen onder de grond waar warm water door stroomt. Het water kan opgewarmd worden door bijvoorbeeld grote fabrieken die momenteel warmte lozen in de lucht of in het water.
- Future gas. Dit kan onder andere groen gas of waterstofgas zijn. Er is op dit moment onvoldoende future gas aanwezig om aan de (toekomstige) vraag te kunnen voldoen.

Zonnewarmte en biobrandstof zijn individuele oplossingen, warmtenet en future gas zijn collectieve oplossingen. All-electric is individueel mogelijk, maar kiest de hele wijk voor een all-electric oplossing, dan moet het net verzwaaard worden.

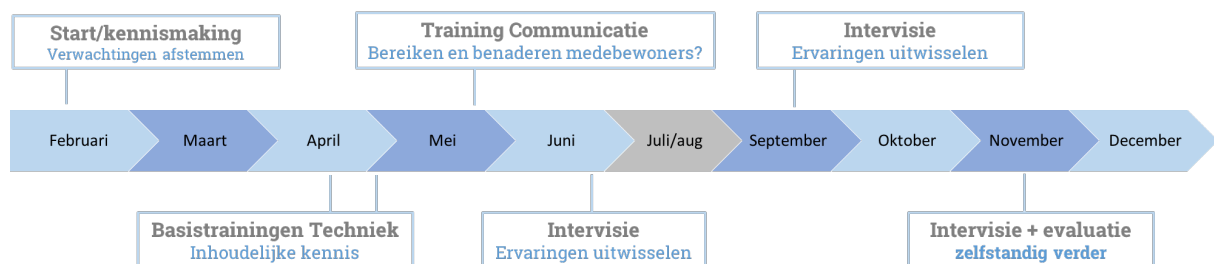
Aan de hand van deze informatie komen veel vragen uit de zaal. Er wordt aangegeven dat bewoners vaak weinig kennis hierover hebben en dat de overheid nu nog niet aangeeft wat ze met hun wijk van plan zijn. Michiel geeft aan dat het geen makkelijk onderwerp is: per wijk/straat/huis kan de oplossing verschillen. In het voorlopige klimaatakkoord staat dat gemeenten verantwoordelijk zijn en zij momenteel hieraan werken. In 2021 moet elke gemeente met een warmtevisie komen, waarin ze een tijdspad vaststellen wat betreft wanneer een wijk van het gas af gaat. Gaat er een wijk voor 2030 van het gas af, dan moeten zij aangeven welk alternatief voor aardgas er komt. Het is moeilijk om nu al harde plannen vast te leggen. Gemeenten zijn benieuwd naar het definitieve klimaatakkoord.

Michiel geeft aan dat nieuwe, creatieve oplossingen welkom zijn.

Traject

Na de bijeenkomst van 21 februari (start/kennismaking) volgen twee trainingen 'techniek'. *Noot: deze trainingen vinden plaats op maandagavond 15 april en dinsdagavond 7 mei in het gemeentehuis, beide avonden vanaf 19.30 uur (zie ook de afspraken onderaan dit verslag).* Hierin zal onder meer besproken worden hoe je energie kan besparen en hoe je je integraal naar je woning moet kijken als je wilt verduurzamen. Daarna volgt een training over 'communicatie'. Daarin wordt onder meer besproken hoe je bewoners kunt benaderen en bereiken. Aan het einde van de training zullen we met elkaar doelen formuleren. Dit kan zowel individueel zijn, want niet iedereen wil dezelfde rol vervullen, als gezamenlijke doelen, zodat we met elkaar naar iets toe kunnen werken. Het is belangrijk om bij de trainingen aanwezig te zijn, omdat we met elkaar een basiskennis willen hebben en we met hetzelfde verhaal naar medebewoners toe kunnen stappen.

In de periode mei-december worden intervisiebijeenkomsten gehouden. Hierin worden ervaringen gedeeld en is het doel om van elkaar te leren: wat gaat er goed? Wat kan er beter? Waar is ondersteuning nodig? Daarnaast is er ruimte voor als er andere behoeften ontstaan vanuit de energieambassadeurs. Dit kunnen eventueel extra trainingen zijn. In de zaal werd aangegeven dat er mogelijk tijdens de trainingen ook nog aandacht besteed dient te worden de juridische / financiële aspecten.

Figuur 1: Traject 'Energieambassadeurs' in 2019

De gemeente wil het traject heel open in gaan. Ze wil via deze aanpak juist meer feeling krijgen hoe ze als gemeente het beste zo'n traject met energieambassadeurs kunnen vormgeven: waar is behoefte aan en wat speelt er in de wijken? DWTM begeleidt het project één jaar lang. Door middel van dit project wordt kennis gegeven aan de bewoners en dat moet daarna doorgroeien. Als er meer nodig is dan wordt dat meegenomen in het traject. De leerpunten en de successen worden aan het einde geëvalueerd en meegenomen.

Uit de zaal komen vragen naar voren over het verloop na december 2019. De wethouder en Eelco geven aan dat de gemeente dit proces heeft opgestart en dat zij er belang bij hebben dat het zijn effect ook na 2019 behoudt. Eelco geeft voorts aan dat er een energiecoöperatie in oprichting is in de gemeente Huizen (maar niet dóór de gemeente Huizen).

Er wordt een opmerking gemaakt dat nog niet iedereen al weet wat de rol inhoudt en wat er precies van je wordt gevraagd. Ook wordt er gevraagd wat de verwachtingen zijn, waar het project toe moet leiden en wat het doel is (m.b.v. criteria). Hier wordt op gereageerd dat de invulling en rol voor ieder individu er anders kan uitzien: in het traject gaan we juist ideeën uitwisselen en met elkaar in gesprek over hoe iedereen de rol wil invullen. Je hoeft niet je eigen huis al helemaal verduurzaamd te hebben om andere te enthousiasmeren en informeren. Sommige energieambassadeurs zullen door ervaring al wat meer kennis hebben en dat is ook goed. Mogelijk kunnen de energieambassadeurs die nog niet zoveel kennis

hebben, bij verduurzaamde woningen langs gaan om te zien hoe zij dat hebben gedaan. Met de trainingen zal iedereen een basiskennis hebben wat voldoende is om energieambassadeur te worden.

Overige vragen en antwoorden:

- Heeft DWTM ervaring met soortgelijke projecten in andere gemeenten en hoe zijn die ervaringen? *Michiel heeft ervaring met zulke projecten. Hij vertelt dat de verhalen uiteen lopen: er zijn goede en minder goede voorbeelden. We leren van andere trajecten en nemen dat mee in dit traject.*
- Gaat het project te snel en is er geen behoefte aan een tussentijdse sessie (in maart) waarbij verwachtingen worden uitgesproken? *Jessica gaat kijken en overleggen over deze mogelijkheid. Ze adviseert iedereen wel om bij alle bijeenkomsten aanwezig te zijn.*
- Kan ik als bewoner zonder ervaring en kennis iets bieden? *Ja, na de trainingen heeft u een basiskennis die voldoende is die voldoende is om energieambassadeur te worden. Daarnaast kent u straks mensen die kennis en ervaring hebben, dus u kunt iets betekenen voor uw omgeving.*
- Is er een overzicht of alle wijken gerepresenteerd zijn? *Dit is inderdaad een goed idee voor de volgende bijeenkomst.*
- Is er een overzicht wie van de aanwezigen in een huur/koopwoning wonen? *Ook dit is een goed idee voor de volgende bijeenkomst.*
- Komt social media aan bod? *Ja, dit komt aan bod bij de communicatietrainingen.*

Halen en brengen

Aan het begin van de bijeenkomst zijn alle deelnemers gevraagd om post-its te gebruiken om aan te geven wat zij graag zouden halen of komen brengen. Jessica maakt een korte opsomming (zie bijlagen 'halen' en 'brengen' voor alle post-its)

Afspraken

De volgende afspraken zijn gemaakt. **Let op, data zijn aangepast vanwege de beschikbaarheid van het gemeentehuis!**

- Basistraining techniek (deel I) vindt plaats op **maandag 15 april** - 19.30 uur in het gemeentehuis).
- Basistraining techniek (deel II) vindt plaats op **dinsdag 7 mei** - 19.30 uur in het gemeentehuis.
- Presentaties en verslagen worden met iedereen (digitaal) gedeeld.
- Er komt een projectpagina op <http://www.huizenklimaatbewust.nl> waar alle informatie wordt gedeeld. Die pagina zal half maart te vinden zijn.

Afsluiting

Jessica bedankt de deelnemers voor hun aanwezigheid. Wethouder Bert Rebel sluit af en spreekt zijn enthousiasme uit over alle aanmeldingen en over het traject wat we met elkaar aangaan.